

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ «ΚΑΒΑ» ο νέος «Θίσιος» του 70» ανέλαβε το «Άρωμα λουλουδιών» του Άγγλου συγγραφέα Τζέιμς Σάντερς κατά μεταφράσει και σκηνοθεσία Γιώργου Θεοδοσιάδη, με σκηνικά Γ. Άνεμογιάννη.

ΔΕΥΤΕΡΟ Έργο του συγγραφέα, γραμμένο πριν πέντε χρόνια, σε ηλικία σαράντα έτων και εμπνευσμένο σε μία στιγμή που δημιουργήσε την διάθεση του συσχετισμού της έννοιας της ζωής με τον θάνατο. Για την αντικειμενοποίηση του παίρνει ο συγγραφέας μία συμβολισμένη περίπτωση — και συγκεκριμένα τις έρωτικές περιπέτειες μιας νέας που ζή ανέμελα στην πραγματικότητα και το παραμύθι — με την έφημερη χαρά ακολουθούμενη από μια καταπιεστική απογοήτευση. Ένα άνεμο αόραστο που σπρώχνει τη δάρκα της ζωής — ή της ζωής, όπως λέγεται ή ηρωίδα — προς την αντίθετη όχθη της χαράς, όπου το λιμάνι του θανάτου.

Η υπόθεση που αποτελεί τον κορμό του έργου είναι από τις πιο απλές και τις πιο συνήθισμένες. Ο συγγραφέας δεν την αιτιολογεί, ούτε λεπτομερείες των περιστατικών δίνει, ούτε την συναισθηματική άμκω και παλινδρομία αναλύει. Και τούτο επιβάλλει ο γώρος αυτός δεν τον ειδικά και επιθυμεί άλλου να τοποθέτηση την επιδίωξη του. Έτσι, αφού συμπαραστασιακά και απαγορευμένα παρουσιάζει την ηρωίδα σαν μ' ένα σημείωμα πληροφοριακό που το μαθαίνουμε από μικρούς δυσαναγνώστους διαλόγους κυρίως με τον έτεροβαλή άδελφό της, εντοπίζει την εξέλιξη του έργου στην παρουσίαση μιας καταστάσεως αόριστης στη ζωή και το θάνατο με ένα φέρετρο που καλεί την νεαρή ηρωίδα, μ' ένα υποχρεωτικό, τατο έργοάδα κηδείων που προσπαθεί να την βοηθήσει όπως μια κντεμπνάντα που πρόκειται να κόνη την πρώτη κοσμική της εμφάνιση σε μία λαμπροφωτισμένη σάλα. Η διαφορά είναι πως την σάλα αυτή την αντικαθιστά το νεκροταφείο.

Το έργο κινείται σε μία φανταστική περιοχή ζωής και θανάτου και η μόνιμη παρουσία του φερέτρου στο δωμάτιο της ζωής — ζωής (α. πρ.) στην νεκρώσιμη τελετή της έκκλησις (β. πρ.) και στο νεκροτα-

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ «ΚΑΒΑ»

"Άρωμα λουλουδιών

επίο (γ' πρ.) καθορίζει τρεις περιόδους του (προφερετική — εξωφερετική — ενδοφερετική). Σε όλες αυτές τις περιόδους πρωταγωνιστεί η ηρωίδα, μ' ένα αόλογο που δεν πείζει καθώς αδικαιολόγητα την σπρώχνει από τη ζωή στο θάνατο και που μονακά θα μπορούσε να τον δικαιολογήσει μία ψυχονευρωτική αγχώτική κατάβληση που με κάποια χαιρεκακία ο συγγραφέας την κατευθύνει εις «τόπον χλοερών όπου ούκ έστι λύπη ούτε στεναγμός». Όλο τ' άλλα παροξολογμένα πρόσωπα είναι βοηθητικά, όπως οι γονείς και ο άδελφός, ο έργοάδελφός κηδείων κι' οι νεκροθάφτες, ο παπάς κι' οι βοήθοι του. Πρόσωπα που προσπαθούν να σπασούν την μονοτονία και να μεταβάλουν τον μονόλογο σε διάλογο.

ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ το μήνυμα του συγγρα-

φέα; Ο ίδιος έμολογεί, με πολλή εντιμότητα, ότι δεν θέλει να είναι κατηγορηματικός, ούτε ξεκαθαρός, ούτε διαλεκτικός, ούτε ν' ασχοληθεί με υποθέσεις, με λύσεις, με συγκεκριμένα. Έκφράζει «ένα θρόισμα του ανέρα» της έμπνευσής του και της διαθέσεώς του. Κι' αυτό είναι αλήθεια. Μεταδίδει μετουσιωμένες εντυπώσεις κατά τρόπο υποκειμενικό πράγμα που εδμιουργήσει τις «δθεν» αντιφατικές εντυπώσεις ότι το έργο είναι ρομαντικό ή συμβολικό ή

παράλογο ή φιλοσοφικό. Λέγω «δθεν» αντιφατικές, γιατί όλοι αυτοί οι χαρακτηρισμοί προέρχονται από μια προσπάθεια για να «χρυσωθεί το κάπν» της κριτικής έμπνηγορίας. Για να δημιουργηθεί ένα προπετασμα «δόφειας». Το ίδιο άλλωστε προπετασμα επιδιώκει να δημιουργήσει κι' ο συγγραφέας όταν κατ' άρ' έλους αυτούς τους χαρακτηρισμούς που σκόπημα δημιουργεί, επιθυμεί να κρύψει τα πραγματικά ελαττήρια της παρορμητικής του άφρητης, πράγμα που τον άναγκάζει να νοθέσει την γνωσιότητα του αδορμπτισμού του με έγκεφαλικές επεξεργασίες που προβληματίζουν την συνειδητή σκέψη του θεατού και μοιραία αναστέλλουν την ύποσυνειδητή αίσθηση, πράγμα που ως τόσο είναι βασικός σκοπός του θεατρού από την πανάρχαια εποχή μέχρι τα «χόμπινγκς» και το «λίδινγκ», ήτοι η έπιτευξη της δίχως σκέψης συμμετοχής του θεατή στο επί σκηνής «δρώμενα».

ΠΡΕΠΕΙ να σημειωθεί ότι τόσο η σκηνοθεσία όσο και η διδασκαλία των Γιώργου Θεοδοσιάδη, έμειψε μερικά μειοεκτμήματα του έργου και έξοποιήσε μερικά πλεονεκτήματα έτσι, ώστε το έργο να έμφανισθεί άρτιώτερο από τήν γραφή του. Ενισχυτικές παραγών σ' αυτό και η θεατρική μετώπωση από τον ίδιο τον σκηνοθέτη (έξω από μερικές άδελφες, π.χ. στην άκρη των δακτύλων μου). Πολύ προσεγμένη επίσης και η απόδοση των ήθοπων έξω από μερικές ή περιόδες φωνητικές ή κινητικές (Γκονθέρυ ή Έντυγκας).

Η Ματίνα Καρρά στον πρωταγωνιστικό ρόλο της ζωής ήταν άληθινα δραματική και ιδιαίτερα σε αποχρώσεις δραματικές. Ένα τύπο με την αντιφατική ένγνεια του παύρου γιούμου απέδωσε ο Π. Βέλλας (Σκρίνς). Δύο γαρκίοι τύποι οι Ν. Γαρφαλου και Π. Πανόπουλος (Φρόντ Σιντ) καθώς και ο Ν. Δαυλεράκης Έντυγκας). Καλά χαρακτηρισμένοι οι Μίκοι Παπακωνσταντίνου και ο Χρ. Σορμπας (Άγγι, Ντέιβιντ).

Εξαιρείται η σκηνογραφική εργασία του Γ. Άνεμογιάννη, ιδιαίτερα στο σκηνοτικό έκκλησις με τα δύο φωτοχρωματικά πανν.